

בית מדרש רב פעלים ע"ש מרן הרב יוסף חיים זי"ע בראשות כב' מו"ר הרב אורי סבן שליט"א

כניסת שבת: 18:40

יציאת השבת: 19:30 לדעת ר"ת: 20:16

לפרשת כי תצא

הפטרה: רני עקרה

950

§ גיליון מיוחד מתורת מרן רבנו יוסף חיים זי"ע §

עטרת פז – וישראל עושה חיל

[וגם אף זאת לפני כחודש וחצי במבצע עם כלביא, מי ששלט בשטח מלמעלה הוא המנצח, וישראל עושה חיל בס"ד].

מוסיף רבנו יוסף חיים שגם עיקר הנצחון הוא שהשר של אותה אומה נופל בוודאי יהיה למדינה הגבוהה כוח בנקל לחסלה, ובכך הסתיימה המלחמה.

להבדיל, ה' יתברך יפקוד ה' על צבא המרום במרום וגו' ואחר שנפל אותו שר למעלה (של האויב) אז בנקל יפול אותו שלמטה. יוצא על פי הפסוק כי תצא למלחמה הנה הקב"ה יעשה עמך כמה טובות, הראשון שיצליח במלחמתך הרבה עד שלא ימות מכס אחד כאלו אתה עומד במלחמה על אויבך על תדייק כלומר למעלה ממנו שאתה למעלה והוא למטה.

והדבר השני בניצחונך במלחמה, האמת כשאפילו כשאתה יוצא מערכה לקראת מערכה, עם כל זה הקב"ה יצליח גם כן שתהיה כאלו אתה עומד על אויבך באופן שלא יהיה לך נזק כלל.

ועוד גם ונתנו ה' אלוֹקֵינוּ בידך הנה תיבת ונתנו גם אם תקרא אותה למפרע תהיה נקראת גם כן ונתנו ואם כן אפשר לדרוש זאת בכפלים ונתנו ונתנו ישר ולמפרע. האחד על השר שלמעלה והשני על השר שלמטה דכיון שנמסר שר שלמעלה בידך גם אותו שלמטה ימסר ושבת שבי"ו אותיות יוש"ב רוצה לומר כל כך תהיה מצליח במלחמה שאין צריך לך טורח גדול וחיפוש כדי לשבות את אויבך אלא אפילו אם אתה יושב במקומך אתה שובה את אויבך וזהו ושבת שבי"ו אותיות יושב היינו אפילו אם אתה יושב.

תפלתו לבורא יתברך שנוכח ויקויים בנו הפסוק וישראל עושה חיל, אכ"ר.

בהילולת הבן איש חי זי"ע נפתח לאחר ההקדמה בכבודה של אכסניה, אכסניה של תורה, בית מדרש רב פעלים בראשות מורנו הרה"ג ר' אורי סבן שליט"א אשר מרעיף חיבה ואהבה רבה לכל העמלים בתורה, ובפרט לגיליון זה היוצא מדי שבוע, זה עשרים ואחת שנים (כ"י) ברציפות בס"ד, זכות מרן המנוחה הטהורה רבנו יוסף חיים זי"ע תגן בעדו וכל אשר לו באלף המגן, ישלם ה' פועלו ותהי משכורתו שלמה, אמן.

וכאן המקום להזכיר לשבח והלל תודה וברכה למשפחת החסד, אוהבי ה' ומוקירי רבנו, משפחת גניש היקרה והנעלה שמעניקה ממיטב כספה על מנת שיצא העלון מדי שבוע דבר נאה ומתקבל, זיכו הם וכל אשר להם לרוות נחת דקדושה מכל יוצאי חלציהם מתוך אושר ועושר ושלווה, וכל הכתוב יהיה לעילוי נשמת אביהם, ראש וראשון לכל דבר שבקדושה ה"ה ר' רחמים גניש בן חותה ז"ל.

הנה דוד המלך ע"ה אמר ה' שפתי תפתח ופי יגיד תהלתך, הרי זה כלל גדול בידך קודם כל דבר צריך להביט בגדולתו יתברך ברוך הוא וברוך שמו וברוממותו העליונה, הן קודם תפלה הן קודם עסק התורה, ובפרט כאשר תבוא ללמוד בסתרי תורה, על כן בכל עת ובכל פעם אשר תלמוד אמור בפיק ורחוש בלבבך פתיחת אליהו הנביא זכור לטוב אשר פתח ואמר רבון העולמים אתה הוא אחד וכו' עד סוף פתיחת אמריו הישרים ותן דעתך היטב על הדברים הקדושים והטהורים ואז עניך תחזינה מיישרים להבין ולהשכיל בסודות הנפתרים.

מתוך הקדמת ספרו הקבלי שובי שובי השולמית (פ"ג) של מרן רבנו יוסף חיים זצוק"ל.

בפתח הגיליון מספר תשע מאות וחמישים בתום עשרים ואחת שנים להפקת הגיליון הראשון, אביא לקוראים כדרכי בלנ"ד בכל שנה מעט מזערי מדברי קודשו של מרן רבנו יוסף חיים אשר תורתו העצומה הגדולה והרחבה מני ים, כה יוסיף תורת חיים לכל דרכי החיים, את דרוש הפסוק הראשון בפרשתנו במה שכתב רבנו בחיבורו אדרת אליהו בתוספת נופך, ובהטעמה לדורנו ולמצבנו אנו:

כי תצא למלחמה על אויבך ונתנו ה' אלוֹקֵינוּ בידך ושבת שבי"ו בדרך טבע המלחמות שקיימים בין שתי מדינות או ארצות, מלחמה זו תתקיים בשני דרכים עיקריים. הראשונה שהניצים נלחמים זה עם זה, מערכה לקראת מערכה, והגם שתנצח המדינה החזקה יותר עם כלי נשק מרובים ומתוחכמים את המדינה השכנה עם נשק ישן ובלא הכנת הצבא לקרבות, עם כל זה לא יתכן מצב שלא יהיו אבידות מצד המדינה המנצחת למרות כל כלי המלחמה הטובים, והאימונים החשובים שערכו החיילים בזמן שהותם בצבא.

[ובפרט בתקופה זו שאנו נמצאים בתוך מלחמת 'חרבות ברזל' 'התקומה' - פה בארץ הקודש מאז שמחת תורה ועד כה, ולדאבון לב חשים אנו באבידות הגדולות שנופלים מיטב בנינו היקרים והמסולאים מפז הי"ד, אך בוודאי הרשעים שוכני עזה הפסידו לחלוטין את הקרבות, אך עדיין קיימות אבידות, ה' ישמור ויציל].

ואופן השני קרבות בין מדינות שכנות, המדינה האחת שוכנת במרומי ההר ואילו המדינה השניה נמצאת בשפלה, אמנם נלחמים זה עם, קרב מול קרב, אך פה קצת המצב שונה, אילו הלוחמים שנמצאים בראש ההר נוצחים וכמעט שלא נהרגים מהמדינה השוכנת בהר, כמובן מדינת שוכני השפלה מתים הרבה מחייליהם, המדינה העליונה הורגת בקלות ואילו המדינה השפלה קשה עליה המלחמה מאחר ולא יודעים היכן נמצאים חיילי המדינה הגבוהה.

בית מדרש רב פעלים ע"ש מרן הרב יוסף חיים זי"ע בראשות כב' מו"ר הרב אורי סבן שליט"א

ברוך שפטרנו - הלכה

כתב הרמ"א (ש"ע או"ח סי' רכה סעי' ב) יש אומרים מי שנעשה בנו בר מצוה יברך ברוך אתה ה' אלוהינו מלך העולם שפטרנו מעונשיו של זה. והוא מוסיף מדעת עצמו: וטוב לברך בלא שם ומלכות.

ברכה זו איננה מצויה במקורות התלמודיים ולא בכתבי הגאונים, אף לא בהלכות הרי"ף, לא במשנה תורה לרמב"ם, לא בטור ושלחן ערוך, הברכה מצויה רק כהגהת הרמ"א. מקורו דברי הרמ"א בשם יש אומרים, צוין המהרי"ל, בשם המרדכי. אכן בספר המהרי"ל, מנהגים של רבנו יעקב מולין, בהלכות קריאת התורה, מובא: מהר"י סג"ל בזמן שבנו נעשה בר מצוה וקרא בתורה היה מברך עליו ברוך אתה ה' אלוהינו מלך העולם אשר פטרנו מעונשיו של זה. וכן איתא במרדכי הגדול ברכה זו בשם ומלכות.

ועוד מובא בשם ר' יהודה בר' ברוך, תלמיד רבנו גרשום מאור הגולה: מי שיש לו בן והגיע לשלש עשרה שנה, פעם ראשון שעומד בצבור לקרוא בתורה צריך האב לברך ברוך אתה ה' אשר (פדאני) [=פטרני] מעונשיו של זה. והגאון ר' יהודה בר' ברוך קם בעמידה בבית הכנסת וברך ברכה זו כשעמד בנו וקרא בתורה תחילה, וברכה זו חובה היא.

ועוד מצינו בתשב"ץ בפסקי ומונהגי רבו מהר"ם מרוטנבורג, סימן ש"צ, וזה לשונו: בבראשית רבה יש אמר ר' שמעון בן צדוק: יש לו לאדם להיטפל עם בנו עד י"ג שנה. לאחר מכן צריך לומר: ברוך אתה ה' אלוהינו מלך העולם שפטרנו מעונשיו של זה. משמע שזה מנהג אשכנז, הנובע כנראה ממסורת בעל פה שמקורה בארץ ישראל ואשר תמך את יתדותיו במדרש אגדה, בבראשית רבה הנ"ל.

ברכת ברוך שפטרנו אינה מצויה בתלמוד הבבלי והירושלמי, לא הכירו אותה בבבל ובארצות שהיו נתונות להשפעתה, ולא בא זכרה בכתבי גאונים ובספרי חכמי ספרד.

ולא זו בלבד, פשוטו של המדרש בבראשית רבה לפרשת תולדות הנ"ל, איננו מחייב כלל את האב בברכה בשם ומלכות. ר' אלעזר בר' שמעון בא רק לאמר שחייב אדם ללמד את בנו תורה ולחנכו במצוות עד גיל שלש עשרה. אך משהגדיל, משהגיע הנער לגיל שלוש עשרה מוטלות חובות אלה, למוד תורה וקיום מצוות, על הבן גופו, ואילו האב נפטר מחובה זו, ויכול לומר ברוך שפטרני.

בספר מגן גבורים (סי' רכה סק"ז) כתב וז"ל והעיקר לברך ברכה זו בשם ומלכות כמ"ש מהרי"ל והגר"א וכ"כ בספר מגלה עמוקות שמכיון שנמצא לברכה זו במדרש רבה כדאי לסמוך על זה לברך בשם ומלכות.

ובשו"ת יביע אומר (ח"ו סעי' כט) כתב הגר"ע יוסף זצ"ל הכלל: לעולם כל שלא נזכרה הברכה בש"ס אין לאומרה בשם ומלכות, ובוודאי לברכת ברוך שפטרנו מעונשיו של זה, כיון שלא נזכר בתלמוד. וכ"כ החסד לאלפים (אות טז) ובן איש חי (ראה אות יז), ושו"ת בית המדרש (סי' ו).

בספר עמק יהושע (ח"ב סי' ד) להגאון הגדול הרב יהושע מאמאן זצוק"ל, כתב בענין ברכת שפטרנו מעונשיו שאומרים כידוע בבר מצוה בגיל י"ג שנים, ותמה על הברכה הזו שאומרים אותה בגיל י"ג שנים, ועוד הוסיף וכתב כי מעולם לא שמענו ולא ראינו

שמברכים ברכה זו בגיל הזה, ולבסוף פסק שיש לאומרה בתחילת גיל י"ד, ושם מפרט איך לעשות את התהליך הנ"ל. וסמך על פסק זה כפי שפסק מרן רבנו יוסף חיים, בעל הבן איש חי כאמור וז"ל: ויאמר ברוך שפטרנו מעונשיו של זה, ויהרהר שם ומלכות בלבבו.

ומסקנא שבני ספרד לא יברכו בשם ומלכות ברכת שפטרנו מעונשיו של זה.

אמהות העולם - פגולה

שנינו במסכת ראש השנה (י:): בראש השנה נפקדה שרה רחל ורחנה

רבנו יוסף חיים בספר בניהו כתב לבאר בדרך רמז נראה לי בס"ד הטעם דשלישתן נפקדו בראש השנה על פי המובא בספר נאווה תהלה (על התהלים במזמור קי"ט הגהה אחת בשם הרב מהר"ר יעקב ענתבי זלה"ה), דכתוב בספר שערי גן עדן דף ע"ג על פסוק (תהלים מה, ב) רחש לבי דבר טוב שיש שם קדוש ונורא והוא שם רח"ש שמגרש החיצונים, וצריך כל אדם לכונן בשם זה קודם תפלתו בפטום הקטורת והוא יוצא מסופי תיבות ממלח טהור קודש והוא טוב גם כן לזכירה.

רח"ש זה ראשי התיבות של האמהות הקדושות רחל, חנה, שרה. עוד כתב שם שמצא בספר מקור השמות כתב יד ששם רחש מסרו יעקב אבינו ע"ה בעת פטירתו לבניו כדי להזכירו בעת צרה ומזנה יושעו, עיין שם.

משלל הבן איש חי

מעשה שהיה בבן אחד פיקח יושב על השלחן בין אביו ובין אמו ויאמר לאביו: מיהו המלמד דעת ותבונה ומצווה לבן, אביו או אמו? ויענהו האב שהאב הוא המלמד, אבל האם עסוקה בעסקי הבית... ויען הבן ויאמר אם כן יש לי פליאה גדולה, כי לימוד אותי היום רבי בבית הספר פסוק בספר משלי: כי אם לבינה תקרא (משלי ב, ג), והורה לי אל תקרי אם בחיריק, אלא אם בצירי, שהתורה נקראת ונחשבת אם לאדם, ואני תמה למה נקראת אם דראוי שתקרא אב כי האב הוא המורה בינה ודעת לבנו והוא המלמדו הדרך אשר ילך בה?

ויענהו האב ויאמר לו שאלה גדולה שאלת... ויתבונן הבן בדעתו, ולא עברו יותר מעשר דקות וישיב תשובה נכונה. ויאמר לאביו: אני מזהיבן באתי? אמר לו: ממני ומאמך, כי אני אביך וזאת אמך. אמר לו: מי הוא ברור ודאי יותר, האב או האם, אמר לו: האם ברורה וודאית יותר כי הכל רואין שייצא הבן מבטנה, והכל מעידין שהיא אמו, על פי ראות עיניהם, אבל האב נקרא אב מצד השערת השכל. ויאמר: אם כן מצאנו תשובה לאותה שאלה, כי השם יתברך כשנתן לנו את התורה, לא שלח את משה רבנו עליו השלום אצל ישראל לאמר להם שה' יתברך שלח לכם תורה על ידי וכך וכך משפטה ועניניה וכך הן הלכות שלה. ואנחנו קבלנו דבריו מכח שהראה לנו אות ומופת שהוא נביא אמת, לא כך היה מעשה ולא קבלו ישראל התורה בדרך זו ובאפן זה אלא באמת הקדוש ברוך הוא הרכין השמים ושמי השמים על הר סיני. וכל

בית מדרש רב פעלים ע"ש מרן הרב יוסף חיים זי"ע בראשות כב' מו"ר הרב אורי סבן שליט"א

אחד מישראל מקטן ועד גדול איש ואשה נער וזקן כלם ראו כבודו יתברך בעיניהם שכלם נתנבאו באותו היום כשעמדו לפני הר סיני. וראו כמראה הנביאים שרואים בעיניהם, ושמעו באזניהם קול הקדוש ברוך הוא שאמר: אנכי ה' אלוהיך וכו' לא יהיה לך וכו', ועוד שמעו באזניהם שאמר להם הקדוש ברוך הוא: הנה אנכי נותן לכם תורה שיש בה תרי"ג מצוות על ידי משה שלוחי, וכל מה שיאמר לכם תעשו ותאמינו בו, כי הוא שלוח מאתי, והוא נביא אמת, ואותה שעה הרעיש הקדוש ברוך הוא את כל העולם כולו והיו קולות וברקים ולפידים אש נראין מסוף העולם עד סופו, וקול השופר חזק מאד, משה ידבר והאלוקים יענו בקול, ככה ספר לי רבי כשלמדני בפרשת יתרו שכל הדברים האלה ספרו ישראל שבאותו הדור לבניהם הנולדים לאחר מותן תורה, כל אשר ראו בעיניהם, ואשר שמעו באזניהם, את דברי הקדוש ברוך הוא אשר צוה אותם בעבור אמונתם במשה רבנו שראו ושמעו כל אלה, כאשר יראה וישמע הנביא דבר ה'. וכל דור מגיד כל זה לבניו והבנים לבניהם, עד היום הזה שנתיסדה אמונה זו בלבבות כל ישראל דור אחר דור. נמצא המתן תורה שהיה מהקדוש ברוך הוא לישראל על ידי משה רבנו עליו השלום, היה ברור בודאי הגמור והשלם על פי ראות עינים ומשמע אזנים של כל ישראל, אנשיים ונשים גדולים וקטנים, ולא היתה קבלת התורה ואמונת משה רבנו אצלם בהשערת השכל על ידי אות ומופת, אלא היתה קבלתם ואמונתם דומה להאמנת האם של הולד שהכל מעידין שהיא אמו, כי ראו שיצא מבטנה, ולכן כתב שלמה המלך עליו השלום כי אם לבינה תקרא, אם בצירי", כי הבינה זו התורה שנקראת בינה, קבלתה אצלך ודאית וברורה, כמו ברור ודאות של אם, שהיא על פי ראיית העין, ולא בירור האב שהוא נקרא אב לולד על ידי השערת השכל. ויענהו אביו: דברך טובים ונכוחים.

נסכם: התורה היא ודאית לאדם המאמין כמו הוודאות לילד מי היא אמו. לכן התורה נקראת אם.

בל תשחית

מרן רבנו יוסף חיים בספרו תורה לשמה (שאלה ת ע"ו ער - ער"א) לדין בל תשחית לבגדים ששורפים לכבוד הילולת רשב"י כתב כך: מנהג ישראל שהולכים בליל ל"ג לעומר למירון, ושם מדליקים חתיכות בגדים חשובים, לכבוד הרבי שמעון בר יוחאי, זכותו יגן עלינו אמן. אין לפקפק על זה, מאחר שהם מתכוונים לשם מצווה. אין כאן חשש בל תשחית, ומנהג ישראל תורה הוא. ועוד תדע שהרי נוהגים להדליק כמה נרות בבית הכנסת גם ביום, ואף על פי שאין המקום מאיר באורם, שנר בצהריים, מה מועיל. ובפרט, מקום שאינו מקורה, ואורו רב ביממה, ואור השמש זורח בתוכו, ועם כל זה, אין בזה חשש משום בל תשחית, מפני שהם מדליקים, לכבוד בית הכנסת או לכבוד הצדיקים, זכותם יגן עלינו אמן, ועושים לשם מצווה.

בית חדש

על הפסוק בפרשתנו כי תבנה בית חדש ועשית מעקה לגגך לא תשים דמים בביתך כי יפול הנופל ממנו (כב, ח), ביאר מרן רבנו

בספרו אדרת אליהו בדרך רמז, שהגוף של האדם הוא כמו בית של הנשמה השוכנת בו, פעמים שהאדם מתרחק מבוראו אך לבסוף חוזר ועושה מעשה ושב בתשובה כראוי, לכך הבעל תשובה הופך להיות בריה חדשה ממש. ובא לרמז כי תבנה בית חדש היינו שעשית תשובה שלימה ונעשית בריה חדשה, רבנו נותן לו עצה ותושיה על מנת שחלילה לא יחזור לסורו, שראשית תעשה מעקה לגגך, והמעקה הוא הגדרים והסייגים חדשים יותר ממה שגדרו לך, קיים בעצמך מאמרו ז"ל קדש עצמך במותר לך (יבמות כ). שתקדש עצמך במותר לך כדי שאם תשגה ותעבור מן השורה לא תכשל לעבור על עיקר הדין אשר אתה מחוייב בו כי אם רק על הגדר והסייג שעשית.

ועוד ממליץ רבנו שלא תשים דמים הם המעוות שלך הנקראים דמים בלשון הש"ס בביתך והכוונה שלא תהיה מגמתך דוקא לכנוס ממון ולאצור אותם בביתך אלא צריך שתוציאם ותפזרם לצדקה לצורך עניים ואביונים ותרבה בצדקות, בבחינת פז"ר גדול וזהו ולא תשים דמים בביתך דוקא ואל תחוש לחסרון ממונך שאתה מחסרו בעין במה שנותן לצדקה.

כי הנה דע לך ונקוט כלל זה בידך והוא כי יפול הנופל ממנו והכוונה הוא לומר אם הקב"ה קצב לך ריווח לכל השנה מאה מנה, הנה אם יודע ה' יתברך שאתה תתן לצדקה חמשים מנה אז יזמין לך ריווח מאה וחמשים מנה. אך אם יודע הקב"ה שלא תתן צדקה לא יתן לך כי אם מאה מנה, דוקא וחמשים יחסרו ממך! ונמצא שהחמשים מנה שנתת לצדקה בלאו הכי הם חסרים ממך, ואם כן יותר טוב לך שתתן אותם לצדקה ותזכה בהם לעולם הבא השמור לצדיקים, שאם אין אתה נותן אותם לצדקה לא יהיה לך כלום מהם לא בעולם הזה ולא לעולם הבא.

ואם כן אם נתת חמשים מנה לצדקה ונשאר בידך מאה מנה אל תחשוב לומר שאם לא הייתי נותן החמשים אלו לצדקה היה נשאר אצלי ריווח מאה וחמשים כי כן הוא שבדאי אלו החמשים היו חסרים ממך והנה יפול הנופל מלשון חסרון כמו כי לא נופל אנכי מכס וזה שאמר הפסוק כי יפול הנופל ממנו רוצה לומר זה החסרון שנחסר ממונך בשביל שנתת לצדקה הנה זה מוכרח שיהיה חסר ממך ואם לא חסרתו ע"י מצוה יהיה נחסר מאליין, ולכן מציע לך רבנו, שעדיף את כספך "האבוד" תתן אותו לצדקה.

הגגב החכם

מעשה במלך שגזר על גב אחד לתלותו על עץ. פנה הגב אל המלך וביקש רק דבר אחד לפני מותו. "אני יודע להצמיח עץ עמוס פירות במחצית השעה בלבד לפי חוכמה עתיקה", אמר הגב, ואני מבקש לגלות למלך את החוכמה העתיקה כדי שלא תאבד מן העולם עם מותי. המלך התלהב מהרעיון, קרא מיד למשנה שלו ולשר האוצר והם התיישבו לראות את הפלא.

לקח הגב זרע והכניס אותו לצלוחית מלאה שיקויים שהכין מבעוד מועד, ולאחר שערבב אותם יחד פנה אל המלך ואמר: כעת הכול מוכן. יש לטמון את הזרע באדמה ותוך דקות ספורות יצמח עץ מלא פירות. אולם את הזרע יכול לטמון רק אדם ישר שמעולם לא גנב, ואני, כידוע, גנבתי.

פנה הגב אל המשנה למלך ואמר: בכבוד! עשה זאת אתה. המשנה היה נבוך מן הבקשה ואמר ראה, כשהייתי צעיר לימים

בית מדרש רב פעלים ע"ש מרן הרב יוסף חיים זי"ע בראשות כב' מור' הרב אורי סבן שליט"א

הצליחו לארגן את סעודות השבת והחג מהקייטרינג המקומי, חצי שעה בטרם תכנס שבת המלכה הם הגיעו לדירה באשקלון וארגנו את השבת.

סעודת ליל שבת קודש וחג עברה עליהם באווירה מרוממת ושמהחה, לאחר מכן עלו ליצועם, ובאמצע הלילה מופיע בחלומם של דניאל, חברו הטוב עידו, חבר ילדותו שנהרג באופן טראגי כמה שנים קודם, ואומר לו: שמירת השבת שלך עשתה רעש גדול מאד בשמים, בזכות זה אתה תינצל מן הפורענות. סיים החבר את דבריו, ופרח לו איש האמת.

דניאל שהתעורר לכמה דקות לא הבין כל כך את משמעות החלום עד שבשעות הבוקר בשעה 06:30 החלו אועקות להחריד את שלוות השבת והחג, האועקות והטילים כידוע, היו רק האות לפתיחת המתקפה הרצחנית של חמאס ימ"ש שבה פרצו אלפי מחבלים, שונאי ישראל בלב ובנפש, את הגדרות וחדרו ליישובי ישראל, המחבלים כידוע הגיעו גם לקיבוץ רעים, למה שהפך לפיגוע הטרור הגדול במדינה, מאות נרצחו, ועוד רבים נפצעו, חלק מהמשתתפים באירוע נחטפו על ידי המחבלים לרצועת עזה. מי שלא היו שם ברגעי האימה והחרדה הם דניאל וחמשת חבריו שקיבלו את ההחלטה הנכונה, ברגע המכונן ערב שבת וחג, לשמור על השבת במסירות נפש.

למרבה הצער, במוצאי השבת החלה להתבהר בעבורם התמונה הקשה, שלשה מתוך החברים שנותרו ביישוב רעים נרצחו באכזריות קשה, ה' יקום דמם, עוד שני חברים נחטפו לרצועת עזה, ונפשם של שומרי השבת הייתה להם לשלל.

דניאל מסיים את סיפורו ואומר: יותר ממה ששמרנו אנהו על השבת, היא זו ששמרה עלינו. וכאן מדגיש דניאל: כמוכן שבעקבות המאורע התחזקו כל החברים וקיבלנו על עצמנו לשמור את השבת, אחת ולתמיד, ושמרו בני ישראל את השבת.

שלח אותי אבי לקנות דברים ולהוציא הוצאות בעבור הבית, ואני חישבתי את הסכום המגיע לי מכמו יותר ממה שבאמת הוצאתי, ולמעשה גנבתי ממנו. איני יכול לטמון את הזרע בקרקע.

אז פנה הגנב אל שר האוצר בכבוד! עשה זאת אתה. הצטדק שר האוצר ואמר: "ראה, אני הרי שר האוצר וייתכן שטעיתי בחשבונות וגזלתי מן האזרחים.

אז פנה הגנב אל המלך ואמר: כבוד אדוני המלך! טמון את הגרעין הודה המלך ואמר: האמת היא שאיני יכול לעשות זאת. כשהייתי ילד קטן חשקתי בשרשרת יהלומים שהייתה שייכת לאבי וגנבתי אותה ממנו, לכן ידיי אינן נקיות. נביא אדם אחר.

אז נפל הגנב לרגלי המלך ואמר לו: אדוני המלך! הנה שר האוצר שלך טען על עצמו שידיי אינן נקיות, וגם המושנה הודה שגנב מאביו בחשבון הוצאות הבית, וגם אתה אדוני המלך אמרת שגנבת מאביך. אם כן, למה תתלני על גניבתי, הרי גנבתי בלחץ העוני כדי להשיב את נפשי הרעבה!?

הבין המלך את מה שהגנב רמז לו בחוכמתו ושחרר אותו לביתו.

ושמרו בני ישראל - סיפור מהחג

דניאל היה נתון בסערת רגשות ענקית. מצד אחד הוא קיבל על עצמו לשמור את השבת הקדושה בכל מחיר, ומנגד יצר המפתה, יצרו הרע לא אמר נואש וניסה לגרום לו להיעתר להפצרות החברים ולהיכשל חלילה וחס בחילול השבת, וכמוכן לאחר מלחמה עקובה יצרים, זכה דניאל כי הטוב ידבק בטוב (לשון החינוך), דניאל בחר בטוב, בחר בחיים.

בימים הנוראים של שנת התשפ"ד קיבל דניאל על עצמו להתחזק ולהקפיד בשמירת שבת, זה לא היה קל בסביבה שבה הוא חי ונמצא, אך למרות הקושי הוא החליט לשמח את הבורא יתברך ולשמור בכל כוחו ובכל מאורו על השבת, כשהוא מקבל על עצמו לשמור את השבת לפחות בחודש תשרי ולא יותר, ואכן דניאל טעם את טעמה המתוק של השבת, במשך שלש השבתות והחגים הראשונים של השנה החדשה התשפ"ד, אך אז הגיעה ההתמודדות הקשה, וערערה על קיום שמירת השבת בחודש תשרי, בין הרהור לערעור, החליט להשאיר את ההחלטה לרגע האחרון, ערב שבת קודש, ערב שמחת תורה.

ביום חמישי (חול המועד סוכות) הוא יצא עם קבוצה מחבריו לאירוע מוזיקה המוני ומפוקפק שהתקיים בסמוך לקיבוץ רעים שבועוטף עזה.

בוקר יום שישי ובקרב התחוללה סערת איתנים, שבת המלכה תכף תפרוס את כנפיה, והישראליות במקום תהיה בוודאי כרוכה בחילול שבת רח"ל והניסיון היה קשה, קשה מאד.

שעה וחצי בטרם כניסת השבת, היצר הטוב מנצח, דניאל החליט להתעלם מרעשי הרקע ולעזוב את המקום בהקדם האפשרי, הוא חיפש במהירות מקום קרוב לעשות בו את השבת, ובס"ד מצא דירה באשקלון הסמוכה, שם התעתד לשבות ולחוג את השבת ואת שמחת תורה.

דניאל לא שקט וניסה לשכנע את החברים שהיו במקום להצטרף אליו לשמירת שבת וחג משותפים בעיר אשקלון, הדעות היו חלוקות, חלק מהחברים הביעו את נכונותם לצאת איתו ואילו אחרים בחרו להישאר במקום, במהירות שיא הם

בית חזק ואיתן

כי תבנה בית חדש ועשית מעקה לגגך ולא תשים דמים בביתך כי יפול הנופל ממנו (דברים כב, ח)

הקשה רבנו (בא"ח דרשות עמ' רלא) יש לומר שהמילה **ממנו** לשון יתר, ותירץ כדרכו בדרך רמז שאם נסיר ממספר בית-412 פחות מספר מעקה גגך $26+215=241$, $241-412=171$ ניוותר עם המילה הנופל שעולה למנין 171 בדיוק.

ובא הפסוק לרמוז לנו שאם יחסר מן הבית מעקה, שלא תשים מעקה בגגך אזי יפול הנופל (גימ' 171), וזה שאומר הפסוק כי יפול הנופל ודבר זה אתה לממנו, רוצה לומר הבית עצמו.

לעילוי נשמת המנוחה הטהורה, מרן ראש הישיבה הגאון הגדול מוה"ר רבי מאיר נסים מאזוז בן הרבנית כמסנה זצוק"ל ולע"נ אב"ד ורבה של פרדס חנה הגאון הגדול מוה"ר דוד שלום צדקה בן הרבנית פהימה זצ"ל תצ"צ ב"ה